

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/25/5527

הצעת חוק קבלת מידע לשם זיהוי חללים ונעדרים בשל אירוע רב-נפגעים, התשפ"ה–2025

1. מטרת החוק מטרת חוק זה היא להסדיר סמכויות דרישת מידע בידי שוטר או קצין צבא הגנה לישראל והעברת מידע ביומטרי לשוטר או לקצין צבא הגנה לישראל, לצורך בירור או אימות זהות של אדם לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר או שבוי, והכול אם הם נדרשים בשל אירוע רב-נפגעים.
2. תיקון חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע–2009¹ –
- תיקון חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע

(1) בסעיף 2, לפני ההגדרה "אמצעי זיהוי ביומטריים" יבוא :

"אירוע רב-נפגעים" – כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971²; "

(2) בסעיף 3 –

(א) בסעיף קטן (ג), במקום "תמונות תווי הפנים ונתוני הזיהוי הביומטריים שהופקו מהן שהוצפנו" יבוא "האמצעים והנתונים המוצפנים";

(ב) בסעיף קטן (ה), המילים "של תמונות תווי פנים ונתוני זיהוי ביומטריים שהופקו מהן" – יימחקו;

(3) בסעיף 10(א), ברישה, במקום "תמונות תווי פנים" יבוא "אמצעי זיהוי

¹ ס"ח התש"ע, עמ' 256.
² ס"ח התשל"א, עמ' 390.

ביומטריים" והמילים "ותמונות פנים שצורפו לבקשות לפי סעיף 3א(ב)" –
יימחקו ;

(4) במקום סעיף 10א יבוא :

"הוראה מיוחדת 10א. (א) כל תמונות טביעות האצבע שניטלו ונתוני
לעניין תמונות
טביעות אצבעות
הזיהוי הביומטריים שהופקו מהן לפי סעיף 3,
יועברו לרשות ויישמרו במאגר הביומטרי.

(ב) הרשות לא תמחק מהמאגר תמונות טביעות
אצבעות ואת נתוני הזיהוי הביומטריים שהופקו
מהן לפי סעיף 3, השמורים בו, ולא יתקבלו בקשות
למחיקה.

(ג) תמונות טביעות האצבעות שניטלו ונתוני
הזיהוי הביומטריים שהופקו מהן השמורים
במאגר הביומטרי לפי סעיף זה, ישמשו רק לצורך
אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה,
שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך
איתור נעדר או שבוי, בשל אירוע רב-נפגעים,
בהתאם לסעיפים 20א ו-22א."

(5) אחרי סעיף 20 יבוא :

"העברת מידע 20א. (א) הרשות תעביר למשטרת ישראל, לפי
מהמאגר למשטרת
ישראל בשל אירוע
אזרחי רב-נפגעים
בקשתה, תוצאת זיהוי וכן אמצעים או נתוני
ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי, לצורך
אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה,
שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך
איתור נעדר או שבוי, והכול אם הם נדרשים בשל
אירוע רב-נפגעים.

(ב) בקשה לפי סעיף קטן (א) תוגש בכתב, בידי
שוטרים מהמחלקה לזיהוי פלילי שהוסמכו על ידי
המפקח הכללי של משטרת ישראל, בהתאם לסעיף
11טו לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות חיפוש –
חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ז-1996 ;
בבקשה יצוינו, בין השאר, כל אלה :

(1) פרטי זהותו, דרגתו ותפקידו של

המבקש ;

(2) תוצאת הזיהוי, האמצעים או הנתונים הביומטריים המבוקשים.

(ג) מידע שהתקבל לפי סעיף זה יישמר, לפי העניין, בתיק חקירה משטרתי שנועד למטרת זיהוי כאמור בסעיף זה וישמש למטרה זו בלבד, במאגר לפי סימן ה' בפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996, או במאגר ייעודי מאובטח, שאינו מחובר לרשת האינטרנט.

(ד) אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיף זה ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר או שבוי והכול אם הם נדרשים בשל אירוע רב-נפגעים." ;

(6) בכותרת סימן ד' לפרק ה', בסופה יבוא "ולצבא ההגנה לישראל" ;

(7) אחרי סעיף 22 יבוא :

"העברת מידע 22א. (א) לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, מהמאגר או מרשות האוכלוסין וההגירה לצבא ההגנה לישראל ולרשויות הביטחון בשל אירוע אזרחי רב-נפגעים

לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר, והכול אם הם נדרשים בשל אירוע אזרחי רב-נפגעים יחולו הוראות אלה :

(1) הרשות תעביר לצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) ולרשויות הביטחון, לפי בקשתם, תוצאת זיהוי וכן אמצעים או נתונים ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי, של אדם, לרבות גופה או נעדר כאמור ;

(2) רשות האוכלוסין וההגירה תעביר

לצה"ל ולרשויות הביטחון, לפי בקשתם, תמונת תווי פנים השמורה בידיה של אדם, לרבות גופה או נעדר כאמור.

(ב) (1) בקשה לפי סעיף קטן (א)(1) או (2) תוגש בכתב, בידי קצין צה"ל או עובד רשות הביטחון, לפי העניין, שייקבע כגורם אחראי לעניין משימת האימות או בירור הזהות או האיתור כאמור, ויצוינו בה פרטי זהותו, דרגתו ותפקידו של המבקש.

(2) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), בבקשה לפי פסקה (1) לאותו סעיף קטן יצוינו תוצאת הזיהוי, האמצעים או הנתונים הביומטריים המבוקשים וכן המספר הייחודי כמשמעותו בתקנות לפי חוק זה אם הוא ידוע, של האדם שלגביו מבוקשים תוצאת הזיהוי או הנתונים הביומטריים כאמור.

(3) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), בבקשה לפי פסקה (א)(2) יצוין מספר הזהות כמשמעותו בסעיף 2(ב) לחוק המרשם, אם הוא ידוע, של האדם שלגביו מבוקשת תמונת תווי הפנים.

(ג) אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיף זה ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר או שבוי, והכול אם הם נדרשים בשל אירוע רב-נפגעים." ;

(8) בסעיף 27, בסופו יבוא :

"(ה) על אף האמור בסעיף זה, תמונות תווי פנים אשר נשמרו על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, ישמשו אותה לצורך ביצוע תפקידיה בזיהוי או באימות זהותו של אדם, בין בדרך של הצגה חזותית ובין באופן ממוחשב או ממוחשב בחלקו." ;

(9) אחרי סעיף 35 יבוא :

"תיעוד פעולות, 35א. (א) הרשות, משטרת ישראל, צה"ל, רשויות שמירת מידע, הביטחון ורשות האוכלוסין וההגירה, לפי העניין, יתעדו ככל הניתן את הפעולות המבוצעות על ידם לפי סעיפים 20א או 22א, לפי העניין. חובות דיווח ונהלים

(ב) משטרת ישראל, צה"ל ורשויות הביטחון –

(1) ישמרו את האמצעים או הנתונים הביומטריים שהועברו אליהם לפי סעיפים 20א או 22א, לפי העניין, באופן שיאפשר את איתורם באופן ממוכן ;

(2) ידווחו לממונה על יישומים ביומטריים, לשם פיקוח, על כמות הבקשות שהוגשו לפי סעיפים 20א ו-22א וסעיף קטן (א) ולכמות הזיהויים שבוצעו בעקבות בקשות כאמור, בהתאם לנהלים לעניין אופן הדיווח ותוכנו, שייקבעו לפי סעיף קטן (ד).

(ג) ראש הרשות יקבע, בהתייעצות עם הממונה על יישומים ביומטריים, ועם משטרת ישראל, צה"ל ורשויות הביטחון, נהלים בעניין העברת המידע מהרשות לפי סעיפים 20א או 22א, לרבות דרכי העברתו.

(ד) משטרת ישראל, צה"ל ורשויות הביטחון, לפי העניין, יקבעו, בהסכמת הממונה על יישומים ביומטריים, נוהל ליישום סעיפים 20א ו-22א וסעיף קטן (א), ובכלל זה בנושאים אלה :

(1) שמירת האמצעים או הנתונים הביומטריים שהועברו אליהם לפי סעיפים 20א או 22א ומחיקתם ;

(2) גורם אחראי כאמור בסעיף ו-22א ;

(3) מספר האמצעים או הנתונים הביומטריים שיועברו לגבי כל בקשה.

(ה) הנהלים שייקבעו לפי סעיפים קטנים (ג) ו-ד) אינם טעונים פרסום ברשומות או פרסום פומבי אחר.

(ו) הממונה על יישומים ביומטריים יגיש לראש הממשלה, לשר הביטחון או לשר לביטחון לאומי, לפי העניין, וכן לשר ולוועדת הכנסת המשותפת, אחת לשישה חודשים, דיווח על יישום הוראות סעיפים 20א ו-22א וסעיף זה; ואולם דיווח הכולל מידע מסווג ייכלל בחלק חסוי בדיווח ופרסומו אסור; בסעיף זה "מידע מסווג" – מידע שסיווגו הביטחוני נקבע בידי משטרת ישראל, צה"ל, רשויות הביטחון, הרשות ורשות האוכלוסין וההגירה, לפי העניין, כסיווג ברמת "שמור" ומעלה."

תיקון פקודת המשטרה
2. בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971³, אחרי סעיף 4א יבוא:

"סמכות דרישת ידיעות ומסמכים בשל אירוע רב-נפגעים
4.ב. (א) לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר, הנדרשים בשל אירוע רב-נפגעים, רשאי שוטר לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות מידע ביומטרי ונתוני זיהוי שהופקו מהם, מידע רפואי, מידע גנטי ודגימה ביולוגית, אם שוכנע כי הידיעה או המסמך דרושים כדי לספק זיהוי, אימות או איתור כאמור ברמת הוודאות הנדרשת; לעניין זה רשאית משטרת ישראל להסתייע בכל אדם, ובכלל זה באדם מטעם משרד הבריאות.

(ב) אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיף זה ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת

³ ס"ח התשל"א, עמ' 390.

בספק, ולצורך איתור נעדר, והכול אם הם נדרשים בשל אירוע אזרחי רב-נפגעים.

(ג) בסעיף זה –

”אירוע רב-נפגעים” – כל אחד מאלה:

(1) אירוע חירום אזרחי כהגדרתו בסעיף 90א, שהשר לביטחון לאומי הכריז עליו כאירוע רב-נפגעים בשל הצורך באימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר.

(2) מלחמה או נקיטת פעולה צבאית משמעותית שהוכרז עליה לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה או פעולה צבאית אחרת הנדרשת למטרת הגנה על המדינה וביטחון הציבור, שהשר לביטחון לאומי הכריז עליה כאירוע רב-נפגעים בשל הצורך באימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר או שבו.

”דגימה ביולוגית” – לרבות עצמות, שיער, נוזלי גוף, רקמות וסוגי תאים;

”מידע ביומטרי” – תצלום וכן טביעת אצבעות, לרבות טביעות כף יד;

”מידע גנטי” – כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס”א-2000⁴;

”מידע רפואי” – כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ”ו-1996⁵;

”מסמך” – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים,

⁴ ס”ח התשס”א, עמ’ 62.
⁵ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 327.

3. סמכות דרישת ידיעות ומסמכים לצבא הגנה לישראל

(א) לצורך איתור נעדר שיש חשש שהוא מוחזק בידי כוחות אויב בשל אירוע רב-נפגעים, כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1977, רשאי קצין בצבא הגנה לישראל שקצין בדרגת סגן אלוף הסמיך לכך לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות מידע ביומטרי ונתוני זיהוי שהופקו מהם, מידע רפואי, מידע גנטי ודגימה ביולוגית (בסעיף זה – מידע), אם שוכנע קצין בדרגת סגן אלוף כי התקיימו כל אלה:

(1) הידיעה או המסמך מתייחסים במישרין לנעדר כאמור ברישה והם נדרשים לאיתור הנעדר כאמור;

(2) לא ניתן להשיג את הידיעה או המסמך או את המידע הגלום בהם בדחיפות הנחוצה ממקור אחר שממנו רשאי צבא הגנה לישראל לקבל.

(ב) בהפעלת הסמכות על פי סעיף קטן (א), רשאי צבא הגנה לישראל להסתייע בכל אדם, ובכלל זה באדם מטעם משרד הבריאות.

(ג) אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיף זה ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדר או שבוי והכול אם הם נדרשים בשל אירוע רב-נפגעים.

(ד) צבא הגנה לישראל יקבע נוהל ליישום סמכותו לפי סעיף קטן (א) ובכלל זה בנושאים המפורטים להלן; הנוהל אינו טעון פרסום ברשומות או פרסום פומבי אחר:

(1) תיעוד הפעולות שהתבצעו לפי סעיף קטן (א) לרבות ניסיונות, אם נעשו, להשיג את הידיעה, המסמך או המידע הגלום בהם ממקור אחר.

(2) אופן קבלת הידיעות והמסמכים, שמירתם, מורשי הגישה אליהם ומחיקתם.

(ה) בסעיף זה –

"דגימה ביולוגית" – לרבות עצמות, שיער, נוזלי גוף, רקמות וסוגי תאים;

"כוחות אויב" – כוחות צבאיים או צבאיים למחצה או בלתי סדירים של מדינה עוינת לישראל, ארגון עוין לישראל או מי שפועל תוך

⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או כדי לקדם את מטרותיהם;

"מידע ביומטרי" – תצלום וכן טביעת אצבעות, לרבות טביעות כף יד;

"מידע גנטי" – כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א–2000;

"מידע רפואי" – כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו–1996;

"מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה–1995.

4. ביטול חוק העברת מידע לצורך זיהוי או אימות זהותו של אדם לרבות גופה, ואיתור נעדד או שבוי, הנדרשים בשל פעולות האיבה או פעולות המלחמה (הוראות שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023⁷ – בטל.

ביטול חוק העברת מידע לצורך זיהוי או אימות זהותו של אדם לרבות גופה, ואיתור נעדד או שבוי, הנדרשים בשל פעולות האיבה או פעולות המלחמה (הוראות שעה – חרבות ברזל)

דברי הסבר

במתקפת הטרור של ארגון חמאס שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) נרצחו אלפי אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, אלפים נפצעו ומאות אזרחים, לרבות חיילים, נחטפו לרצועת עזה וכמה עשרות מהם עדיין מוחזקים שם כבני ערובה. אירועים אלה העמידו את מדינת ישראל בפני אירוע חסר תקדים וצורך דחוף ומיידי בזיהוי מהיר של הנרצחים, הפצועים החטופים והנעדרים. על מנת להיערך למצב בו יתרחשו, חלילה, אירועים כאמור או אירועים דומים, כדוגמת אסון טבע, מוצע להסדיר נושא זה בחקיקה.

מאחר שטרם הותקנו תקנות לפי חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע–2009 (להלן – החוק), ועל מנת לאפשר למשטרת ישראל לקבל מידע מהמאגר הביומטרי לצורך ביצוע מלאכת הזיהוי הקשה והמורכבת של אלפי הנרצחים, הפצועים, החטופים והנעדרים, הותקנו מיידי אחרי אירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) תקנות שעת חירום ולאחר מכן נחקק חוק העברת מידע לצורך זיהוי או אימות זהותו של אדם, לרבות גופה, ואיתור נעדד או שבוי, הנדרשים בשל פעולות האיבה או פעולות המלחמה (הוראות שעה – חרבות ברזל),

⁷ ס"ח התשפ"ד, עמ' 80.

התשפ"ד–2024 (להלן – הוראת השעה). הוראת השעה איפשרה למשטרת ישראל, לצה"ל ולרשויות הביטחון לקבל תוצאת זיהוי וכן אמצעים או נתונים ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי, וזאת לצורך משימת הזיהוי בשל פעולות המלחמה או בשל אירוע אזרחי רב-נפגעים.

בנוסף, מאחר שעד לחקיקת הוראת השעה לא הייתה חובה להכליל במאגר הביומטרי טביעות אצבע של תושב שביקש הנפקת מסמך זיהוי או דרכון, על מנת לאפשר את מקסום כל האפשרויות לזיהוי הקורבנות, הייתה חשיבות רבה להתחיל לאגור באופן מנדטורי טביעות אצבע של תושבים וכן לא לקבל בקשות של מחיקת טביעות אצבע, שעקרונית ניתן היה להגיש עד לחקיקת הוראת השעה. לפיכך נקבע בהוראת השעה הסדר כי כל תמונות טביעות האצבע שניטלו ונתוני הזיהוי הביומטרי שהופקו מהן יישמרו במאגר הביומטרי וכי לא ניתן יהיה לבקש את מחיקתן מהמאגר. בנוסף נקבעו הסדרים נוספים הנוגעים לתיעוד פעולות, שמירת מידע וחובות דיווח, וכן הסדרים הנוגעים לסמכות דרישת ידיעות ומסמכים לצורך מלאכת הזיהוי.

תוקפה של הוראת השעה לעניין טביעות האצבע הוא עד 27 בפברואר 2025 ותוקפם של יתר סעיפי הוראת הוא עד 27 במאי 2025. משכך, ולאור הניסיון הנצבר והחשיבות הלאומית שאין עליה עוררין, הצעת חוק זו מבקשת לתת כלים לגופי הביטחון, ובראשם למשטרת ישראל, לבצע את מלאכת הזיהוי הקשה והמורכבת בעת קרות אירוע רב-נפגעים, ולעגן באופן ברור וקבוע את אפשרות העברת המידע מהמאגר הביומטרי למשטרת ישראל, צה"ל וגופי הביטחון בעת אירוע רב-נפגעים, לרבות קביעת הסדרים מאוזנים לשמירת טביעות אצבע במאגר, חובות תיעוד, שמירת מידע ודיווח וכן סמכויות לדרישות ידיעות ומסמכים לצורך זיהוי מהיר של הקורבנות.

לפי הצעת החוק, שגם מתקנת את פקודת המשטרה ואת חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע–2009, באירוע רב-נפגעים יהיה רשאי קצין בצבא הגנה לישראל שקצין בדרגת סגן אלוף הסמיד לכך, או שוטר שהוסמך לכך, לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות מידע ביומטרי ונתוני זיהוי, מידע רפואי, מידע גנטי ודגימה ביולוגית, אם שוכנע כי התקיימו הנסיבות המנויות בחוק. כאירוע רב-נפגעים לעניין זה יחשב אירוע חירום אזרחי כהגדרתו בפקודת המשטרה, שהשר לביטחון לאומי הכריז עליו ככזה בשל הצורך באימות או בירור זהותו של אדם, או מלחמה או פעולה צבאית משמעותית שהכריזה עליה הממשלה, או פעולה צבאית אחרת הנדרשת למטרת הגנה על המדינה וביטחון הציבור שהוכרזה על ידי השר לביטחון לאומי כאירוע רב-נפגעים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט בשבט התשפ"ה (17.02.2025)